

Qətibə Balaəhməd qızı Rüstəmovə¹⁷
AZƏRBAYCAN DİLİNİN LÜGƏT TƏRKİBİNİN ZƏNGİNLƏŞMƏSİNDƏ
ALINMA SÖZLƏRİN ROLU

Cəmiyyətin inkişafı, xalqlararası sosial-iqtisadi əlaqələrin genişlənməsi, ictimai-siyasi münasibətlər, elmi-texniki tərəqqi dilin leksik qatına yeni sözlərin gəlməsini zəruri edir. Müxtəlif xalqların həyatında baş verən ictimai, siyasi və mədəni dəyişikliklər öz əksini, ilk növbədə, həmin dilin lüğət tərkibində tapır. Daima inkişaf edən və genişlənən insan bilikləri, ilk növbədə, yeni sözlərdə və ya onların yeni mənalarında möhkəmlənir. Beləliklə, dilin lüğət tərkibi fasiləsiz olaraq yeni sözlərlə zənginləşir. Sözlərin bir dildən digər dilə keçməsi dillərarası qarşılıqlı əlaqənin ən qədim proseslərindən biri hesab edilir. Dillərin müasir inkişafı mərhələsində alınma və kalka yolu ilə söz ehtiyatının zənginləşməsi ən geniş yayılmış üsullardır. Leksik qat dilin ən çevik və dəyişkən qatıdır, çünki məhz leksika obyektiv gerçəkliklə sıx bağlı olduğu üçün lüğət tərkibində baş verən hər bir yenilik məhz leksikada əks olunur. Dilin leksik ehtiyatının zənginliyinə rəğmən, heç bir təbii dil öz leksik vasitələri hesabına dil daşıyıcısının ehtiyaclarını nə ödəyə, nə də inkişaf edə bilər. Müxtəlif dillərdə alınma sözlərin mövcudluğu xalqın başqa xalqlarla təmasda olması, təcrübə mübadiləsi aparması, onların nailiyyətləri ilə zənginləşməsi və özünün də dünya elmi və mədəniyyətinə təsir göstərməsi deməkdir.

Dilin leksik tərkibi, ayrı-ayrı elementləri bir-biri ilə qarşılıqlı asılılıq və qarşılıqlı münasibətdə olan mürəkkəb sistemdir. İstənilən dilin lüğət tərkibi fasiləsiz inkişaf vəziyyətindədir və bunun əsas qanunauyğunluqlarından biri dilin leksik qatının yeni sözlərlə zənginləşməsidir. Dilin lüğət tərkibinin zənginləşməsi isə iki əsas yolla: dilin öz daxili imkanları sayəsində yeni sözlərin müxtəlif üsullarla yaranması və digər dillərdən sözlərin alınması hesabına baş tutur. Sözlərin ayrı-ayrı dillərdə müxtəlif yollarla lüğət tərkibinin zənginləşməsinə təsir göstərir. Bəzi dillərdə sözlərin dilin lüğət tərkibinə həlledici təsir göstərmədiyi halda, digər dillərdə müxtəlif tarixi dövrlərdə alınmış sözlər dilin lüğət tərkibinə elə ciddi təsir göstərmişdir ki, hətta onlar həmin dillərdəki həqiqi sözləri sıxışdırmışdır, çünki sözləmə hər bir dilə xasdır və onun leksik tərkibini ayrılmaz hissəsidir. Canlı dil daim inkişafda olan fenomendir və o, leksik qatındakı izafi və lazımsız olan sözləri kənarlaşdıraraq daima yeni, o cümlədən işlək sözlərlə zənginləşir.

Azərbaycan ədəbi dilinin lüğət tərkibinin doldurulması vasitəsi kimi və yeni hadisələrin adlandırılma vasitəsi, eləcə də mövcud olan adların xarici dillərdən götürülmüş sözlərin hesabına dəyişdirilməsində sözlərin alınması mühüm yer tutur. Hələ xeyli əvvəllər Kazan dilçilik məktəbinin banisi İ.A.Boduen de Kurtene bununla bağlı yazırdı: “Təmiz, qarışıq olmayan tək bir təbii dil bütövu yoxdur və ola da bilməz” (8, s. 16).

Təbii ki, bu günə qədər dilçilik elmində sözlərin alınması ilə bağlı bir sıra suallara (Sözlərin alınması nədir? Başqa dillərdən sözlərin alınması şərtləndirən əsas səbəblər hansılardır?) kifayət qədər diqqət göstərilmiş və müvafiq cavablar da verilmişdir. Linqvistik ədəbiyyatda sözlərin alınması bir dilin başqa dildən söz, ifadə və ya başqa mənaları mənimsəməsi prosesi, habelə bu prosesin nəticəsi alınma sözün özü kimi təsvir edilir. Məsələn, B.Xəlilovun fikrincə, “dünyada ancaq öz xalis sözlərindən ibarət olan dil yoxdur. Bütün dillər bir-birinə söz vermiş və başqasından söz almışdır. Bu və ya digər dilin başqa dildən aldığı sözə dilçilikdə alınma söz deyilir” (5, s. 38).

Dilin leksik tərkibinin zənginləşməsində sözlərin alınması mühüm mənbələrdən olması fikri birmənalı şəkildə qəbul edilə bilər və gerçəkliyə uyğun gəlir, çünki istənilən dilin zənginləşməsində onun daxili sözdüzəltmə imkanlarının payı daha çoxdur. Bununla bağlı N.N.Amosovun fikri maraqlıdır: “dilnin lüğət tərkibinin bütün mərhələlərdə zənginləşməsinin inkişafında aparıcı proses sözdüzəltmədir, yəni mövcud dil materialından yeni sözlərin yaradılmasıdır” (7, s. 29).

Leksik sözlərin alınması dildaxili səbəblərini araşdıran tədqiqatçılar bu prosesin məhsuldarlığını dil sisteminin inkişaf meyilləri ilə əlaqələndirirlər.

A.A.Bragina sözlərin alınması sosial tarixi şəraitlə əlaqələndirir. Onun qənaətinə görə, “alınma sözlər yad mənşəli sözlərdir, amma dil bu alınmaları fəal şəkildə mənimsəyərək onu cəmiyyətin tələb etdiyi norma səviyyəsinə yüksəldir. Alınma sözlər qısa zaman ərzində həm bədii üslubun, həm də digər üslubların amilinə çevrilirlər və yaxud da tarixizmlər kimi dilin passiv fonduna keçirlər” (9, s. 159).

Mahiyətinə görə sözlərin alınması bir dilin başqa bir dildən sözü olduğu kimi qəbul etməsi və işlədilməsidir. Sözlərin alınması, bir qayda olaraq, əşya, predmet, hadisə və s. adlandıran sözün başqa dildən alınması hadisəsini özündə əks etdirir.

Yeni predmet və hadisələrin adlandırılması ehtiyacı dilin daxili ehtiyatlarının köməyi ilə həyata keçirilə bilər. Sözlərdən istifadə edilənlərin qənaət meylinin təzahürüdür. U.Vaynrayxın qeyd etdiyi kimi, “...predmetləri yenidən təsvir etməkdənsə, hazır işarələrdən istifadə etmək həmişə daha asandır” (10, s. 96).

Alınma söz özünəməxsus sistem daxili əlaqələri olan yad dil sisteminin elementidir, buna görə də başqa dildəki sözün götürmək üçün zəruri şərt, söz alan dil sisteminin onu qəbul etməyə hazır olmasıdır.

İstənilən dilin lüğət tərkibi cəmiyyətdə və cəmiyyət daxilində baş verən dəyişikliklərə adekvat və həssaslıqla reaksiya verən dinamik bir hadisədir. Linqvistik tədqiqatlarda dillərin qarşılıqlı təsirinin intensiv şəkildə öyrənilməsi sözlərin alınması prosesinə marağı son illər xeyli gücləndirmişdir. Bu gün dilçilikdə “sözlərin alınması” termininin birmənalı şərhini mövcud deyildir. Dilçilər “sözlərin alınması” anlayışı altında həm dilin lüğət tərkibinin zənginləşdirilməsi prosesini, həm də bu prosesin nəticəsini başa düşürlər.

Beləliklə, sözlərin alınması linqvistik fenomen kimi dilin leksik qatının zənginləşdirən vasitələri arasında özünəməxsus yerini tutur. Dilçilikdə “sözlərin alınması” termini çoxmənalıdır. Məsələn, bəzi alimlər “sözlərin alınması” və “alınma söz” terminlərini fərqləndirir

¹⁷ ADU, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent. r.qatiba@gmail.com

və “sözləmə”ni “dillərin qarşılıqlı təsiri” kimi təyin etməyi təklif edir, digər müəlliflər isə bu anlayışları eyniləşdirir və bunu əksər hallarda sözlərin başqa dillərdə mənimsənmələri ilə izah edirlər.

Sözləmə dedikdə yeni yaranan anlayışları ifadə etmək və mövcud anlayışları bir-birindən fərqləndirmək üçün başqa dillərin lüğət tərkibinə müraciət edilməsi, bir dilin digərindən ayrı-ayrı sözlərin alınması prosesi başa düşülür.

“Alınma söz” anlayışı mürəkkəb və şərti anlayışdır. Müasir dilçilikdə “alınma söz” anlayışı altında əsasən başa dillərdən alınmış, tarixi tədqiqat aparmadan məlum olan və üslubi məqsəduyğunluq çalarlığı baxımından mənşə mənsubiyyətinə görə xüsusiyyət təşkil edən söz başa düşülür. Ə.Dəmirçizadənin fikrincə, “buna görə də bu növ sözləri əcnəbi sözlər adlandırırıq ki, beləliklə də, bu termin anlayışı geniş mənada işlədilən “alınma sözlər” anlayışına daxil olmaqla bərabər, daha çox poetikada, üslubiyyatda varvarizm termini ilə ifadə olunan anlayışa yaxın bir mənada işlədilən termin kimi də anlaşılmamış və ondan fərləndirilsin” (3, s. 92).

A.A.Reformatski tədqiqatlarında sözləməni dillərin qarşılıqlı əlaqəsinin təbii bir prosesi kimi adlandırmışdır. Müəllifin fikrincə, “sözləmə prosesi həm ekstralingvistik, həm də daxili lingvistik qaydalarla şərtləndirilmiş mürəkkəb hadisə” kimi şərh etmişdir (11, s. 139).

Dilçilikdə “sözləmə” termini adı altında bir dilin digərindən sözü mənimsəməsi, qəbul etməsi anlaşılar. Bu, xarici dildəki leksemin sözlərin dilin daşıyıcısının nitqində möhkəmlənməsinin nəticəsi olan uzunmüddətli prosesdir. “Alınma söz” dedikdə bir dilin digər dildən leksik vahidləri mənimsəməsi nəzərdə tutulur. Başqa dillərdən sözlərin alınması ikitərəfli mədəniyyətlərarası prosesdir, yəni onu bir dildəki hazır vahidlərin sadəcə olaraq başqa bir dilə keçməsi kimi izah etmək düz deyildir. Sözləmə həm də həmin leksemlərin resipiyent dilin sistemi tərəfindən mənimsənməsi, alınmış sözlərin həmin dilin dildaxili tələblərinə uyğunlaşması, yeni sistem daxilində formal və semantik baxımdan uyğunlaşması deməkdir. A.Qurbanova görə, “bu və ya digər dilin başqa dildən aldığı sözə alınma söz deyilir... Sözlər bir dildən başqasına müxtəlif şərait və zamanlarda, müxtəlif səbəblərdən və bir sıra yollarla keçir” (6, s. 216). H.Həsənov başqa dillərdən alınma sözlərin şifahi və yazılı nitq vasitəsi ilə alındığını qeyd edir. Müəllif alınma sözə belə bir tərif verir: “Bir dildən digərinə müxtəlif ünsürlərin: söz, morfem, səs və mənanın keçməsi alınma adlanır” (4, s. 117).

Başqa dildən söz alan dilləri leksik baxımdan kasıb dillər hesab etmək də yanlışdır. Sözləmə dillər və mədəniyyətlərarası prosesi kimi dillərin lüğət tərkibini zənginləşdirməklə xalqların, mədəniyyətlərin bir-birinə inteqrasiyasına münbit zəmin yaradır. “Sözləmə” dedikdə, başqa dilə məxsus elementləri, ilk növbədə, sözləri nəzərdə tuturuq, çünki sözləmə ən çox dilin leksikdə səviyyəsində baş verir. Sözləmə dil əlaqələri və başqa dillərlə qarşılıqlı təsir nəticəsində bir dil cəmiyyətinin təcrübəsinin genişlənməsindən irəli gələn adlandırma (nominasiya) ehtiyaclarının qarşılınması vasitəsidir. Bundan əlavə, sözləmə leksik vahidlərin bir dildən digər dilə yerdəyişməsidir ki, bunun da sonunda alınma leksemlərin resipiyent dilin sistemində uyğunlaşması baş verir. Daha aktiv sözləmə prosesi leksika səviyyəsində baş verir və bu resipiyent dildə yeni realilərin, anlayışların və hadisələrin adlandırılması zərurəti ilə şərtlənmişdir.

İstənilən xalqın siyasi, iqtisadi, mədəni aspektlər üzrə inkişafını alınma söz və ifadələr üzərindən izləmək mümkündür. Dünyada elə bir xalq yoxdur ki, onun dili başqa dillərdən alınma sözlərdən tam azad olsun. Hər hansı bir insanın doğma dili, o cümlədən danışdığı bu və ya digər şəkildə fərdin ümumi təhsil səviyyəsini əks etdirən alınma sözlərlə zəngindir. Xalqlararası uzunmüddətli siyasi, iqtisadi, hərbi, mədəni əlaqələr mütəmadi olaraq həmin dillərin leksik qatının alınma mənşəli yeni sözlərlə zənginləşməsinə yol açır. Alınma sözə müraciət etmək intralingvistik və ekstralingvistik səbəblər kompleksindən qaynaqlanır. Intralingvistik amillərə dildaxili proseslər, ekstralingvistik amillərə isə siyasi, iqtisadi, sosial, mədəni sahələrdəki dil əlaqələri daxildir. Ətraf aləmdə baş verən dəyişikliklər, elmi-texniki tərəqqi, həmçinin ictimai-iqtisadi və mədəni inkişaf dilə öz təsirini açıq şəkildə göstərir. Bizim tanımadığımız predmet və hadisələrin adlandırılması zərurəti başqa dildən sözləməni zərurətə çevirir. Ekstralingvistik amillər cərgəsində psixoloji, estetik, evfemistik ifadəyə canatma və s. yer alır. Sözləmə prosesində tarixi şərait, dini mənsubluq, ölkənin iqtisadi-siyasi vəziyyəti kimi şərtlər əhəmiyyətli rola malikdir.

Sözləmənin xarici səbəbləri arasında dil daşıyıcıları – xalqlar arasında siyasi, iqtisadi-sənaye və mədəni əlaqələrin intensivliyini aid etmək olar. Məlumdur ki, leksika dil səviyyələri arasında xarici təsirlər üçün ən açıq yarım sistem, cəmiyyətin sosial həyatında baş verən dəyişikliklərin əks olunduğu lingvistik sahədir. Sözləməni şərtləndirən dildaxili səbəblərə gəldikdə aşağıdakı amilləri qeyd etmək olar: a) həqiqi sözün çoxmənalılığının aradan qaldırılması nəticəsində, onun məna strukturunu sadələşdirmək üçün; b) sözləməni stimullaşdıran amil resipiyent (sözlən) dildə struktur baxımdan analogi söz və ya sözlər qrupu, qavranılan leksik vahidlə struktur baxımdan eynitipli sözlər yaratmaq meyli.

Təbii dillərin leksik tərkibi müəyyən amillərin təsiri altında vaxtaşırı dəyişikliklərə məruz qalır. Dil cəmiyyətin elmi, mədəni həyatının inkişafında baş verən hadisələri leksik qatında əks etdirir. S.Cəfərovun fikrincə, “ictimai-iqtisadi, siyasi əlaqələrin dəyişməsi, elm, texnika və mədəniyyət sahəsində arası kəsilməyən yeniliklərin yaranması ilə əlaqədar dildə yeni sözlər meydana gəlir. Dilin lüğətində daimi bir dəyişmə, artma və zənginləşmə prosesi gedir” (2, s. 63).

Alınma sözlər dilin leksik tərkibinə müəyyən tarixi, siyasi, iqtisadi, mədəni və s. proseslərin nəticəsi kimi daxil olur. Dilin leksik qatındakı dəyişiklik və inkişaf yaranmış daxili və xarici şəraitlə əlaqədardır. Dilin daxili qanunlarına əsaslanaraq, mövcud söz ehtiyatı əsasında yeni sözlərin (rəqəmsal, tozsoran, soyuducu, yetərsay, paltaryuyan və s.) yaranması ilə zənginləşməsi daxili, tarixi-coğrafi, siyasi-iqtisadi proseslər, elm və texnikanın inkişafı, mədəni əlaqələrlə bağlı dillərin qarşılıqlı əlaqələr zəminində zənginləşməsi isə (məsələn, kompüter, sensor, ekran, monitor, fayl, sayt, ayfon) xarici amillərlə izah olunur. Dildə baş verən dəyişikliklər, bir tərəfdən, dilin struktur xüsusiyyətləri (fonetik biçim, qrammatik struktur, lüğət tərkibində olan dəyişikliklər və s.), digər tərəfdən, cəmiyyətin xüsusiyyətləri (coğrafi şərait, dilə lazımı qaydada yiyələnməmək, insanların sosial statusu və s.) ilə əlaqəlidir.

Dillərin leksik qatının zənginləşməsi qloballaşma, elmi-texniki tərəqqi, siyasi-iqtisadi, mədəniyyətlərarası əlaqələr, kütləvi informasiya vasitələri, təhsil və s. kimi ekstralingvistik amillərlə birbaşa bağlıdır. Buna görə də müasir dilçilikdə dilin ekstralingvistik amillərin təsiri altında formalaşan leksik təbəqəsini həm də milli-mədəni leksik təbəqə kimi izah edirlər. Dilin leksik qatı yalnız yeni sözlərin yaranmasına hesabına yox, həm də leksik tərkibdəki mövcud sözlərin yeni məna çalarları qazanması hesabına zənginləşir. Alınma sözlərin dilə daxil olması ayrı-ayrı dillərdə fərqli səbəblərdən - xalqın tarixi, istilalar, dövlətlərarası siyasi-ticarəti və mədəni əlaqələrdən qaynaqlanır. Ə.Z.Abdullayevin fikrincə, “siyasi amillər dünyada baş verən siyasi proseslər vasitəsi ilə dilə təsir edir və onu zənginləşdirir, çünki siyasət dilin vasitəsi ilə hazırlanır, dilin vasitəsilə həyata keçirilir” (1, s. 26).

Dilin leksik qatının zənginləşməsində mədəniyyətin və mədəni əlaqələrin rolu böyükdür. Məsələn, mədəniyyətlərarası əlaqələr nəticəsində ingilis dilindən Azərbaycan dilinə xeyli sayda yeni sözlərin daxil olmuşdur. Azərbaycan dilində istər məişət danışığı dilində, istərsə də mediada xeyli sayda yeni alınmalara rast gəlinir. Məsələn, “animasiya”, “otel”, “komfort”, “monitorinq”, “treninq”, “panel”, “kvorum”, “audio-video yazan”, “planşet”, “xarizma”, “spiker” və s.

Hazırda Azərbaycan dilindəki ərəb-fars mənşəli sözlərin Avropa və rus mənşəli sözlərlə əvəz olunması, cəmiyyətin bir çox sahələrinə aid sözlərin dilin leksik qatına daxil olması siyasi proseslərin nəticəsidir. Məsələn, müstəqilliyin əldə edilməsi ilə Azərbaycan dilinə daxil olan “blokada”, “koalisiya”, “tolerantlıq”, “monitorinq”, “plüralizm” və s. sözlər buna misal ola bilər.

Dilin leksik qatının zənginləşməsində mədəniyyətin və mədəni əlaqələrin rolu böyükdür. Məsələn, mədəniyyətlərarası əlaqələr nəticəsində ingilis dilindən Azərbaycan dilinə xeyli sayda yeni sözlərin daxil olmuşdur. Azərbaycan dilində istər məişət danışığı dilində, istərsə də mediada xeyli sayda yeni alınmalara rast gəlinir. Məsələn, “animasiya”, “komfort”, “monitorinq”, “trening”, “panel”, “kvorum”, “audio-video yazan”, “planşet”, “xarizma”, “spiker” və s.

Yeni yaranan texnologiyaları adlandırmaq üçün dildə yeni sözlərin yaradılması labüddür. Leksik qatda yeni sözlərin yaranması və ya köhnəlmiş sözlərə yeni ifadə verməklə “canlandırılması” da texnologiyanın inkişafı sayəsində öz əksini tapmışdır. Təsədüfi deyildir ki, bəzi dilçilər texnologiyanın lüğətin zənginləşməsinə səbəb olmaqla yanaşı, onun həm də danışığı dilinə təsir etdiyini xüsusi qeyd edirlər. Bununla bağlı M.Mak Krindel yazır: “Texnologiya bizim lüğətimizi zənginləşdirməkdən əlavə, dildən istifadə tərzimizi, özümüzü ifadə tərzimizi və danışığımızı da köklü şəkildə dəyişdi. Gənc nəsil hazırda dil inqilabı dövrünü yaşayır” (12, s. 22). Müəllif texnologiyanın nailiyyətlərini hazırda təbii dilə təsir edən dörd əsas amildən biri kimi təqdim edir. Onun fikrincə, “texnologiya, çoxmədəniyyətlik və qloballaşma müasir dövrdə dilə təsir edən ən başlıca amillərdir” (12, s. 23).

Dildə yeni sözlərin alınmasında internetin də rolu böyükdür. Kompüter texnologiyasının, o cümlədən internetin təsiri ilə Azərbaycan dilində “brauzer”, “sayt”, “kabel televiziya”, “elektron poçt”, “provayder”, “internet”, “online”, “flaş-kart”, “memory” (yaddaş, kompüter yaddaşı), disket və s. kimi yeni sözlər yaranmışdır.

Alınma sözlər daxil olduğu dildəki ekvivalentləri ilə sinonimik cərgə yaratmaqla yanaşı, bəzi hallarda resipient dildəki öz ekvivalentini gündəlik istifadədən sıxışdırıb çıxara bilər. Dildaxili və dilxarici amillərlə şərtlənmiş sözləmə prosesi dillərin lüğət tərkibini zənginləşdirməklə xalqların, mədəniyyətlərin bir-birinə inteqrasiyasını təmin edir.

İstifadə edilmiş ədəbiyyat

1. Abdullayev Ə.Z. Dil, siyasət, sosial tərəqqi. Bakı: Azərşəf, 1985, 187 s.
2. Cəfərov S. Müasir Azərbaycan dili. Leksika. Bakı: Şərq-Qərb, 2007, 215 s.
3. Dəmirçizadə Ə. Azərbaycan ədəbi dilinin tarixi. I h. Bakı: Maarif, 1989, 480 s.
4. Həsənov H.Ə. Müasir Azərbaycan dilinin leksikası. Bakı: Maarif, 1988, 306 s.
5. Xəlilov B. Müasir Azərbaycan dilinin leksikologiyası. Bakı: Nurlan, 2008, 442 s.
6. Qurbanov A.M. Müasir Azərbaycan ədəbi dili I cild. Bakı: Nurlan, 2003, 449 s.

Rus dilində

7. Амосова Н.Н. Этимологические основы словарного состава современного английского языка. М.: Изд-во лит-ры на иностр. языках, 1956, 218 с.
8. Бодуэн де Куртене И.А. Избранные труды по общему языкознанию. М.: Изд. Академии наук СССР, 1963, 391 с.
9. Брагина М.Е. К вопросу о причинах лексического заимствования. Актуальные проблемы лексикологии. Минск: 1970, с. 24-31.
10. Вайнрайх У. Языковые контакты: Состояние и проблемы исследования. Киев: Вища школа, 1979, 263 с.
11. Реформатский А.А. Введение в языковедение. М.: Аспект Пресс, 2005, 536 с.

İngilis dilində

12. Mark, McCrindle. Word up: A lexicon and Guide to Communication in the 21st century. Halstead Press, 2007, 208 p.

Açar sözlər: lüğət tərkibi, alınma sözlər, resipient, sözləmə, ekvivalent

Ключевые слова: словарный состав, заимствованные слова, реципиент, заимствование, эквивалент

Key words: vocabulary content, loan words, recipient, borrowings, , equivalent

Резюме

В обогащении лексического состава языка значительную роль играют заимствованные слова. В наше время растущее использование заимствованных слов в медиаязыке, в том числе на телевидении, в радиопрограммах и т. д. актуализирует изучение этой области.

В статье рассматривается роль заимствованных слов в обогащении словарного состава азербайджанского языка, внутренние и внешние причины заимствования. В исследовании интерпретируются взгляды различных ученых-лингвистов на “заимствование” и “заимствованные слова”, анализируются существующие в лингвистике понятия и теоретические представления о теоретических аспектах этих понятий.

Summary

Borrowed words play an important role in enriching the lexical composition of the language. In modern times, the increasing use of loan words in media language, including television and radio programs, etc. actualizes the research of this field.

The article discusses the role of borrowed words in enriching the vocabulary of the Azerbaijani language, internal and external reasons for borrowing. In the study, the opinions of various linguists about "borrowing" and "loan words" are interpreted, and the concepts and theoretical ideas existing in linguistics about the theoretical aspects of these concepts are analyzed.

Rəyçi: filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Fərəh Niftəliyeva